

Suvestinė redakcija nuo 2014-10-01 iki 2015-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [153-7881](#), i. k. 11220AAISAK00VAS-24

AUDITO IR APSKAITOS TARNYBOS DIREKTORIAUS

**Į S A K Y M A S
DĖL 6-OJO VERSLO APSKAITOS STANDARTO „AIŠKINAMASIS RAŠTAS“
TVIRTINIMO**

2012 m. gruodžio 21 d. Nr. VAS-24
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#); 2012, Nr. [51-2531](#)) 3 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 348 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą ir Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [28-992](#); 2012, Nr. [47-2300](#)) 1.1.1 punktu ir atsižvelgdamas į Apskaitos standartų komiteto 2012 m. gruodžio 21 d. nutarimą Nr. 24-24-1.48:

1. T v i r t i n u 6-ąjį verslo apskaitos standartą „Aiškinamasis raštas“ (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos 2010 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. VAS-13 „Dėl 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ tvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [68-3430](#)) 1 punktą.
3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2013 m. sausio 1 d.

DIREKTORIUS

AUDRIUS LINARTAS

6-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „AIŠKINAMASIS RAŠTAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti informaciją, kuri turi būti pateikiama įmonės metinių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas), kad būtų geriau paaiškinti kitose finansinėse ataskaitose pateikti duomenys ir atskleidžiama papildoma reikšminga jose nepateikta informacija.

2. Šis standartas neatsiejamas nuo visų kitų verslo apskaitos standartų, kuriuose nustatyti ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, vertinimo, registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai.

3. Standartas nustato bendrus aiškinamojo rašto ir sutrumpinto aiškinamojo rašto turinio ir pastabų reikalavimus, išskyrus tuos atvejus, kai kiti verslo apskaitos standartai reikalauja ar leidžia aiškinamojo rašto informaciją pateikti kitaip.

4. Tarpinių finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas sudaromas pagal 29-ojo verslo apskaitos standarto „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ reikalavimus arba, siekiant atskleisti daugiau informacijos, pagal šio standarto nuostatas.

5. Įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas rengiamas kaip vienos akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, teikiančios finansines ataskaitas, aiškinamasis raštas pagal šio ir 16-ojo verslo apskaitos standarto „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į dukterines įmones“ reikalavimus.

6. Neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys ir mažosios bendrijos taiko šį standartą, kai teisės aktų nustatyta tvarka finansines ataskaitas sudaro ne pagal 38-ąjį verslo apskaitos standartą „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“, o pagal visus kitus verslo apskaitos standartus.

7. Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų aiškinamasis raštas rengiamas vadovaujantis 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ ir šio standarto nuostatomis, jeigu jos neprieštarauja 39-ajam verslo apskaitos standartui.

8. Finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonės vadovaujasi 33-iojo verslo apskaitos standarto „Finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių finansinė atskaitomybė“ ir šio standarto nuostatomis, jeigu jos neprieštarauja 33-ajam verslo apskaitos standartui.

9. Kredito unijos vadovaujasi 43-iojo verslo apskaitos standarto „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“ ir šio standarto nuostatomis, jeigu jos neprieštarauja 43-ajam verslo apskaitos standartui.

10. Viešojo intereso ir kitos įmonės, kurios savo nuožiūra nusprendžia arba teisės aktų nustatyta tvarka privalo finansinėse ataskaitose pateikti informaciją apie segmentus, vadovaujasi šio ir 34-ojo verslo apskaitos standarto „Segmentų atskleidimas finansinėse ataskaitose“ nuostatomis. Viešojo intereso įmonė suprantama kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos audito įstatyme (Žin., 1999, Nr. [59-1916](#); 2008, Nr. [82-3233](#); 2011, Nr. [49-2371](#)).

11. Likviduojamos įmonės aiškinamąjį raštą rengia pagal 28-ojo verslo apskaitos standarto „Įmonių likvidavimas“ reikalavimus.

12. Šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip kituose verslo apskaitos standartuose, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)), Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės (Žin., 2001, Nr. [99-3516](#); 2008, Nr. [79-3098](#)) ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės (Žin., 2001, Nr. [99-3517](#); 2008, Nr. [79-3099](#)) įstatymuose.

13. Šio standarto nuostatas taikant visiems pelno siekiantiems juridiniams asmenims neatsižvelgiant į teisinę formą, toliau standarte vadinama įmone. Šio standarto nuostatas taikant individualioms įmonėms, tikrosioms ūkinėms bendrijoms ir komanditinėms ūkinėms bendrijoms, toliau standarte vadinama neribotos civilinės atsakomybės juridiniais asmenimis. Kitais atvejais nurodoma konkreti juridinio asmens teisinė forma.

II. AIŠKINAMOJO RAŠTO TURINYS

14. Aiškinamąjį raštą ir sutrumpintą aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys:

14.1. bendroji dalis;

14.2. apskaitos politika;

14.3. pastabos.

15. Aiškinamajame rašte ir sutrumpintame aiškinamajame rašte pateikiama šio standarto reikalaujama ir kita reikšminga su įmonės veikla susijusi informacija, paaiškinamos reikšmingos finansinių ataskaitų sumos ir jų pasikeitimo priežastys. Informacija yra reikšminga, jei jos nepateikimas ar neteisingas pateikimas gali turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams.

16. Aiškinamajame rašte ir sutrumpintame aiškinamajame rašte pateikiama informacija apie finansinėse ataskaitose parodytus ir neparodytus įmonės sandorius ir įvykius (neapibrėžtuosius įsipareigojimus, neapibrėžtąjį turtą, pobalansinius įvykius), pretenzijas įmonei ir įmonės teisių apribojimus, jei tokių yra. Aiškinami įvykiai, kurie paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną jau buvo įvykę, o neturėtų būti aiškinami su ataskaitinio laikotarpio finansinėmis ataskaitomis nesusiję būsimi įvykiai ar planuojami sandoriai, nebent yra žinoma, kad kitą ataskaitinį laikotarpį jie reikšmingai pakeis finansinių ataskaitų duomenis.

17. Aiškinamajame rašte ir sutrumpintame aiškinamajame rašte informacija turi būti pateikiama tokiu būdu, kad nereikšminga informacija neužgožtų svarbios.

18. Aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje pateikiama informacija apie įmonės taikytą apskaitos politiką, kuri turėjo įtakos finansinių ataskaitų duomenims ir gali paveikti finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

19. Pastabose, išskyrus sutrumpintą aiškinamąjį raštą, turi būti pateikiama šio standarto VI skyriuje reikalaujama ir kita informacija, kuri atskleidžia įmonės veiklos pobūdį, finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, tačiau nebuvo pateikta kitose finansinėse ataskaitose.

20. Įmonės, kurios turi teisę sudaryti sutrumpintas finansines ataskaitas, ir mažosios bendrijos rengia sutrumpintą aiškinamąjį raštą. Sutrumpinto aiškinamojo rašto pastabose turi būti pateikiama šio standarto V skyriuje reikalaujama ir kita informacija, kuri atskleidžia įmonės finansinę būklę, veiklos pobūdį ir veiklos rezultatus, tačiau nebuvo pateikta kitose finansinėse ataskaitose.

21. Pastabose pateikiama ataskaitinių finansinių metų ir mažiausiai vieno praėjusių finansinių metų informacija. Pastabos numeruojamos iš eilės. Pastabos numeris nurodomas prie finansinės ataskaitos straipsnio, kurį ji paaiškina.

22. Jei kuris nors turtas ar įsipareigojimas yra išskaidytas ir parodytas daugiau kaip viename balanso straipsnyje ir jei tos sumos yra reikšmingos, tai visa to turto ar įsipareigojimo balansinė vertė ir jos dalys atskiruose balanso straipsniuose paaiškinami vienoje pastaboje.

III. BENDROJI AIŠKINAMOJO RAŠTO DALIS

23. Aiškinamojo rašto ar sutrumpinto aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje pateikiami bendrieji duomenys apie įmonę:

23.1. Pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinės adresas, įregistravimo data.

23.2. Veiklos laikotarpis, jeigu jis yra ribotas.

23.3. Jei įmonė priklauso įmonių grupei, savo patronuojančios ir vadovaujančiosios (pagrindinės) patronuojančios įmonės pavadinimas, teisinė forma, kodas ir buveinės adresas.

23.4. Jei įmonė yra neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens dalyvė, to juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas, teisinė forma.

23.5. Įmonės filialų ir atstovybių skaičius, dukterinių, asocijuotųjų ir pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamų bendrųjų įmonių pavadinimai, teisinė forma, kodai ir buveinių adresai.

23.6. Trumpas įmonės veiklos apibūdinimas.

23.7. Ataskaitinių finansinių metų ir praėjusių finansinių metų vidutinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą.

24. Jei rengdami finansines ataskaitas įmonės vadovai žino faktų, kurie gali kelti abejonių dėl įmonės gebėjimo tęsti veiklą, tai turi būti atskleidžiama aiškinamojo rašto ar sutrumpinto aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje.

25. Jei įmonės finansiniai metai yra trumpesni arba ilgesni kaip 12 mėnesių, aiškinamojo rašto ar sutrumpinto aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje turi būti nurodomos to priežastys ir informacija, kad pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų duomenys negali būti lyginami su praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų duomenimis.

26. Įmonės, kurios teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę rengti sutrumpintas ataskaitas, informaciją apie tai pateikia aiškinamajame rašte.

27. Patronuojančios įmonės, kurios teisės aktų nustatytais išimtiniais atvejais nesudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, informaciją apie tai pateikia aiškinamajame rašte.

IV. APSKAITOS POLITIKA

28. Aiškinamojo rašto ar sutrumpinto aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje turi būti nurodyta, kad finansinės ataskaitos yra parengtos vadovaujantis verslo apskaitos standartais. Taip pat nurodomi ir kiti teisės aktai, kuriais buvo vadovautasi tvarkant apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas.

29. Apskaitos politikos dalyje išvardijami apskaitos principai ir trumpai aprašomi apskaitos metodai ir taisyklės, kuriais tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas vadovaujasi įmonė. Jei taikomas verslo apskaitos standartuose nustatytas metodas, jo aprašyti nereikia, tik nurodoma, kad jis yra taikomas.

30. Apskaitos politikos dalyje atskleidžiama įmonės pasirinkti:

30.1. Nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir investicinio turto įvertinimo būdai.

30.2. Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų įvertinimo būdai ir metodai.

30.3. Atsargų apskaitos, įkainojimo ir parduotų prekių ar produkcijos savikainos nustatymo būdai.

30.4. Atsargų pasigaminimo savikainos nustatymo būdas ir į atsargų pasigaminimo savikainą įtraukiamos išlaidų grupės.

30.5. Įvertinimo būdai, kuriuos įmonė taiko vertindama žemės ūkio produkciją pirminio pripažinimo metu ir biologinį turtą.

30.6. Kiti finansinių ataskaitų duomenų įvertinimo ar tikslinimo metodai.

V. SUTRUMPINTO AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

31. Jei kitose finansinėse ataskaitose nepateikta visa arba dalis lyginamosios informacijos, turi būti atskleidžiamos priežastys.

32. Apie esminių klaidų taisymą turi būti atskleidžiama:

32.1. esminių klaidų pobūdis;

32.2. kad ankstesnių laikotarpių informacija buvo koreguota arba kad to padaryti

neįmanoma;

32.3. ankstesnių laikotarpių duomenų koregavimo sumos ir nurodytų laikotarpių duomenys iki ir po koregavimo.

33. Jei per ataskaitinius finansinius metus buvo atlikta reikšmingų apskaitos politikos pakeitimų, turi būti atskleidžiama tokia informacija:

33.1. faktas, kad apskaitos politika buvo pakeista;

33.2. apskaitos politikos keitimo priežastis;

33.3. pakeistos apskaitos politikos taikymo būdas;

33.4. sumos, kuriomis koreguojami kiekvieno finansinėse ataskaitose pateikiamo laikotarpio duomenys, ir nurodytų laikotarpių duomenys iki ir po koregavimo;

33.5. priežastys, dėl kurių pakeista apskaitos politika buvo taikoma perspektyviniu būdu, jei tokių atvejų buvo;

33.6. priežastys, dėl kurių nebuvo galimybės pateikti visos patikslintos lyginamosios informacijos, jei tokių atvejų buvo.

34. Kai praėjusių finansinių metų duomenys perklasifikuojami, atskleidžiamas kiekvieno straipsnio arba straipsnių grupės duomenų klasifikavimo pakeitimo pobūdis, priežastys ir sumos. Jei praėjusių finansinių metų duomenų perklasifikuoti neįmanoma, turi būti nurodoma priežastis, dėl kurios duomenys nebuvo perklasifikuoti, ir dėl to neatliktų koregavimų pobūdis.

35. Apie reikšmingus apskaitinių įvertinimų keitimus atskleidžiama:

35.1. informacija, kad buvo pakeistas apskaitinis įvertinimas ir keitimo priežastys;

35.2. apskaitinio įvertinimo keitimo pobūdis ir poveikis;

35.3. suma, kuri daro įtaką ataskaitinio laikotarpio rezultatams;

35.4. paaiškinimas, jei sumos, kuri galėtų daryti įtaką laikotarpio rezultatams, apskaičiuoti negalima.

36. Apie nematerialųjį, ilgalaikį materialųjį ir ilgalaikį finansinį turtą nurodoma:

36.1. nematerialiojo turto amortizacijos ir ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodai, naudingo tarnavimo laikas;

36.2. turto nuvertėjimo sąnaudų suma, parodyta pelno (nuostolių) ataskaitoje, jei turtas nuvertėjo;

36.3. turto nuvertėjimo sumažinimo suma, jei pasikeitus aplinkybėms ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintas turto nuvertėjimas buvo sumažintas.

37. Jei prestižo amortizacijos laikotarpis ilgesnis kaip penkeri metai, jis turi būti nurodomas ir atskleidžiami motyvai, dėl kurių nustatyta tokia jo trukmė.

38. Apie finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, kurie įvertinti tikrosiomis vertėmis, nurodoma:

38.1. Kaip nustatoma finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikroji vertė ir jos nustatymo prielaidos.

38.2. Kiekvienos finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų grupės tikrosios vertės pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį.

39. Apie išvestines finansines priemones nurodoma:

39.1. Trumpas kiekvienos grupės apibūdinimas.

39.2. Tikrosios vertės pokyčiai, jei pelno (nuostolių) ar nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitose jie neparodyti atskiroje eilutėje.

39.3. Svarbios sąlygos, kurios gali paveikti būsimųjų gryną pinigų srautų dydį, periodiškumą ir stabilumą.

40. Apie dukterines ir (ar) asocijuotąsias įmones pateikiama informacija:

40.1. dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės pavadinimas, veiklos pobūdis;

40.2. valdoma dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės dalis;

40.3. dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės nuosavo kapitalo dydis;

40.4. dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatas, t. y. grynasis pelnas ar nuostoliai.

41. Apie atsargas atskleidžiama:

41.1. Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje.

41.2. Atsargų nukainojimo iki gryniosios galimo realizavimo vertės suma.

41.3. Atsargų nukainojimo sumažinimo suma.

42. Apie įmonės kapitalą atskleidžiama:

42.1. Akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės kiekvienos klasės akcijų skaičius ir nominali vertė. Kiekvienos klasės akcijų skaičiaus ir (ar) nominalios vertės pokytis, jei per ataskaitinį laikotarpį įmonė padidino arba sumažino savo įstatinį kapitalą.

42.2. Tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos veiklos sutartyje nurodyta bendra dalyvių įnašų vertė, gautinų ir (ar) grąžintinų įnašų vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

42.3. Mažosios bendrijos gautinų ir (ar) grąžintinų narių įnašų vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Per ataskaitinį laikotarpį mažosios bendrijos nariams avansu išmokėta pelno dalis.

42.4. Žemės ūkio ir kooperatinės bendrovės grąžintinų pajinių įnašų vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

43. Apie mokėtinas sumas ir įsipareigojimus atskirai nurodoma:

43.1. Sumos, kurias įmonė turi grąžinti vėliau kaip po penkerių metų.

43.2. Skolų, už kurias įmonė yra užstačiusi turtą, suma, užstato rūšis, pobūdis ir jo balansinė vertė.

44. Apie suteiktą garantiją ar laidavimą už kito asmens įsipareigojimus atskleidžiama:

44.1. Garantijos ar laidavimo pobūdis ir suma.

44.2. Atskirai garantijos ar laidavimai, suteikti už dukterinių, asocijuotųjų ar pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamų bendrųjų įmonių įsipareigojimus.

45. Jeigu įmonės veiklą reglamentuojantys įstatymai ar įmonės įstatai ir kiti steigimo dokumentai nustato įmonės valdymo organo prievolę rengti pelno (nuostolių) paskirstymo projektą, aiškinamajame rašte turi būti pateikiamas siūlomas pelno (nuostolių) paskirstymo projektas.

46. Apie įmonės santykius su įmonės vadovais, tai yra įmonės administracijos vadovu, valdybos, stebėtojų tarybos nariais, kitais asmenimis, turinčiais teisę planuoti ir kontroliuoti įmonės veiklą, jai vadovauti ir (ar) atsakyti už galutinius sprendimus, atskleidžiama kiekvienos grupės:

46.1. asmenų skaičius;

46.2. per ataskaitinį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį išmokėtų avansų ir suteiktų paskolų suma, palūkanų normos, pagrindinės paskolų sąlygos ir sugrąžinta suma;

46.3. įmonės prisiimti įsipareigojimai pagal visų rūšių garantijas.

47. Pateikiama kita reikšminga informacija, kuri atskleidžia įmonės veiklos pobūdį, finansinę būklę ir veiklos rezultatus, tačiau nebuvo pateikta kitose finansinėse ataskaitose.

VI. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

48. Jei kitose finansinėse ataskaitose nepateikta visa arba dalis lyginamosios informacijos, turi būti atskleidžiamos priežastys.

49. Apie esminių klaidų taisymą turi būti atskleidžiama:

49.1. esminių klaidų pobūdis;

49.2. kad ankstesnių laikotarpių informacija buvo koreguota arba kad to padaryti neįmanoma;

49.3. ankstesnių laikotarpių duomenų koregavimo sumos ir nurodytų laikotarpių duomenys iki ir po koregavimo.

50. Jei per ataskaitinius finansinius metus buvo atlikta reikšmingų apskaitos politikos pakeitimų, turi būti atskleidžiama:

50.1. faktas, kad apskaitos politika buvo pakeista;

50.2. apskaitos politikos keitimo priežastis;

50.3. pakeistos apskaitos politikos taikymo būdas;

50.4. sumos, kuriomis koreguojami kiekvieno finansinėse ataskaitose pateikiamo laikotarpio duomenys, ir nurodytų laikotarpių duomenys iki ir po koregavimo;

50.5. priežastys, dėl kurių pakeista apskaitos politika buvo taikoma perspektyviniu būdu, jei tokių atvejų buvo;

50.6. priežastys, dėl kurių nebuvo galimybės pateikti visos patikslintos lyginamosios informacijos, jei tokių atvejų buvo.

51. Kai praėjusių finansinių metų duomenys perklasifikuojami, atskleidžiamas kiekvieno straipsnio arba straipsnių grupės klasifikavimo pakeitimo pobūdis, priežastys ir sumos. Jei praėjusių finansinių metų duomenų perklasifikuoti neįmanoma, turi būti nurodoma priežastis, dėl kurios duomenys nebuvo perklasifikuoti, ir dėl to neatliktų koregavimų pobūdis.

52. Apie reikšmingus apskaitinių įvertinimų keitimus atskleidžiama:

52.1. informacija, kad buvo pakeistas apskaitinis įvertinimas ir keitimo priežastys;

52.2. apskaitinio įvertinimo keitimo pobūdis ir poveikis;

52.3. suma, kuri daro įtaką ataskaitinio laikotarpio rezultatams;

52.4. paaiškinimas, jei sumos, kuri galėtų daryti įtaką rezultatams, apskaičiuoti negalima.

53. Apie nematerialųjį turtą nurodoma:

53.1. Kiekvienos nematerialiojo turto grupės:

53.1.1. amortizacijos skaičiavimo metodai ir naudingo tarnavimo laikas;

53.1.2. įsigijimo arba pasigaminimo (sukūrimo) savikaina laikotarpio pradžioje ir pabaigoje;

53.1.3. per ataskaitinį laikotarpį įsigyto ar pasigaminto (sukurto) turto vertė;

53.1.4. nurašyto turto vertė;

53.1.5. nuvertėjimas ir jo sumažinimo suma;

53.1.6. per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuota amortizacijos suma ir pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnis, kuriame ji parodyta;

53.1.7. sukaupta amortizacijos suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje;

53.1.8. likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje.

53.2. Turto, kuris yra visiškai amortizuotas, tačiau naudojamas, įsigijimo arba pasigaminimo (sukūrimo) savikaina.

53.3. Informacija apie įmonės veikloje naudojamą nemokamai gautą turtą.

53.4. Turto, kurio kontrolę riboja teisės aktai ar tam tikros sutartys, likutinė vertė.

53.5. Turto, užstatyto garantuojant įsipareigojimų vykdymą, likutinė vertė.

54. Apie prestižą papildomai atskleidžiama:

54.1. motyvai, dėl kurių buvo pasirinktas ilgesnis naudingo tarnavimo laikas negu penkeri metai;

54.2. koregavimo suma, jeigu prestižo vertė buvo keičiama dėl koregavimo laikotarpiu pasikeitusios turto ir įsipareigojimų vertės.

55. Apie ilgalaikį materialųjį turtą nurodoma:

55.1. Kiekvienos ilgalaikio materialiojo turto, finansinėse ataskaitose parodomo įsigijimo savikaina ar perkainota vertė, ir investicinio turto, finansinėse ataskaitose parodomo įsigijimo savikaina, grupės:

55.1.1. nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir naudingo tarnavimo laikas;

55.1.2. įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje;

55.1.3. per ataskaitinį laikotarpį įsigyto turto vertė;

55.1.4. per ataskaitinį laikotarpį perleisto turto vertė;

55.1.5. nurašyto turto vertė;

55.1.6. vertės sumažėjimo suma;

55.1.7. perkainojimo suma;

55.1.8. per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuotas nusidėvėjimas;

55.1.9. sukauptas nusidėvėjimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje;

55.1.10. likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje.

55.2. Priežastys, dėl kurių buvo perkainotas turtas, finansinėse ataskaitose parodomas perkainota verte, perkainojimo periodiškumas ir perkainojimo rezultatas.

55.3. Kiekvienos investicinio turto, finansinėse ataskaitose parodomo tikrąja verte, grupės:

55.3.1. balansinė vertė laikotarpio pradžioje ir pabaigoje;

55.3.2. per ataskaitinį laikotarpį įsigyto turto vertė;

55.3.3. per ataskaitinį laikotarpį perleisto turto vertė;

55.3.4. nurašyto turto vertė;

55.3.5. per ataskaitinį laikotarpį iš kitų turto grupių į investicinio turto grupę ir iš investicinio turto grupės į kitas grupes perkeltų turto vertė;

55.3.6. tikrosios vertės pokytis per finansinius metus;

55.3.7. pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintas pelnas ar nuostoliai dėl investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimo ir pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnis, kuriame jie parodyti;

55.3.8. reikšmingos prielaidos ir metodai, kuriais remiantis nustatoma investicinio turto tikroji vertė.

55.4. Įmonės nusistatyta minimali ilgalaikio materialiojo turto vieneto vertė.

55.5. Turto įkeitimas ir kiti nuosavybės teisių apribojimai.

55.6. Visiškai nudėvėtas turtas, kuris dar naudojamas, ir jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

55.7. Jei viena to paties turto dalis naudojama tik pajamoms iš turto nuomos ir (arba) turto vertės padidėjimo gauti ir laikoma investiciniu turtu, o kita dalis – prekėms gaminti, paslaugoms teikti ar administraciniais tikslams, tų dalių reikšmingumo nustatymo kriterijai, dydis ir vertė.

55.8. Turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, pobūdis ir balansinė vertė.

56. Apie kiekvienos nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto grupės nuvertėjimą atskleidžiama:

56.1. Aplinkybės, dėl kurių per ataskaitinį laikotarpį pripažinti ar panaikinti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo.

56.2. Nuvertėjusio turto pobūdis ir trumpas aprašymas.

56.3. Nuostolių dėl vertės sumažėjimo ir panaikintų nuostolių dėl vertės sumažėjimo sumos, parodytos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

56.4. Nuostolių dėl vertės sumažėjimo ir panaikintų nuostolių dėl vertės sumažėjimo sumos, užregistruotos per ataskaitinį laikotarpį nuosavo kapitalo sąskaitose.

56.5. Nustatytos nematerialiojo ir materialiojo ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės nustatymo pagrindas: tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas ar naudojimo vertė. Jei atsiperkamoji turto vertė buvo nustatyta remiantis tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas nustatymo būdas (pardavimo kaina buvo nustatyta remiantis pardavimo sutartimi, aktyviąja rinka ar kuriuo kitu būdu). Jei atsiperkamoji turto vertė buvo nustatyta remiantis jo naudojimo verte, nurodomos diskonto normos, taikytos apskaičiuojant dabartinę ir ankstesnę (jei ji buvo skaičiuojama) naudojimo vertę.

57. Apie kiekvieną pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį gauto veikloje naudojamo turto grupę gavėjas nurodo tos grupės turto likutinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Jei sudaromos subnuomos sutartys, nurodoma ateityje gautinų minimalių įmokų suma.

58. Apie turto lizingo (finansinės nuomos) ir atgalinio lizingo sandorius:

58.1. Lizingo davėjas atskleidžia:

58.1.1. bendrą investicijų į finansinę nuomą sumą ir per šiuos laikotarpius gautinas palūkanas:

58.1.1.1. iki 1 metų;

58.1.1.2. nuo 1 iki 5 metų;

58.1.1.3. po 5 metų.

58.1.2. neuždirbtas finansines pajamas;

58.1.3. negarantuotas likvidacinės vertės;

58.1.4. neapibrėžtus nuompinigių, kurie pripažįstami pajamomis;

58.1.5. reikšmingų sutarčių apibūdinimą.

58.2. Lizingo gavėjas atskleidžia:

58.2.1. Pagal sutartis mokėtinų minimalių įmokų sumas per kiekvieną iš šių laikotarpių:

58.2.1.1. iki 1 metų;

58.2.1.2. nuo 1 iki 5 metų;

58.2.1.3. po 5 metų.

58.2.2. Jei buvo mokami neapibrėžti nuompinigiaai – jų sumą ir susidarymo priežastis.

58.2.3. Bendrą informaciją apie lizingo (finansinės nuomos) sutartis ir jų pakeitimus, jei buvo daryti.

59. Apie turto nuomos ir atgalinės nuomos sandorius:

59.1. Turto nuomotojas atskleidžia:

59.1.1. išnuomoto turto vertę;

59.1.2. nuomos laikotarpius;

59.1.3. galimybę pratęsti nuomos laiką;

59.1.4. kitą svarbią nuomos sutarčių informaciją.

59.2. Turto nuomininkas atskleidžia:

59.2.1. nuomos mokesčio dydžius;

59.2.2. nuomos laikotarpius;

59.2.3. kitą svarbią informaciją apie nuomos sutartis.

60. Apie turto panaudos sandorius atskleidžiama panaudos laikotarpis, pagal panaudos sutartį perduoto ar gauto turto pobūdis ir vertė, galimybė pratęsti sutartį, kita reikšminga informacija.

61. Jei patronuojanti įmonė nesudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, ji aiškinamajame rašte apie kiekvieną dukterinę ir (ar) asocijuotąją įmonę atskleidžia:

61.1. pavadinimą, valdomą dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės kapitalo dalį procentais ir balsų, kuriuos suteikia turimos akcijos, dalį procentais, jei turimų akcijų skaičius skiriasi nuo jų suteikiamų balsų skaičiaus;

61.2. dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės nuosavo kapitalo dydį;

61.3. dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatus, t. y. grynąjį pelną ar nuostolius;

61.4. nuosavybės metodu apskaičiuotų investicijų į dukterines ir (ar) asocijuotąsias įmones vertę, prestižą, jo amortizaciją, patikslintą prestižo amortizacijos sumą, jei tokių įmonių finansinių ataskaitų duomenys reikšmingi;

61.5. nebalansinėse sąskaitose užregistruotą įmonei tenkančią dukterinės ir (ar) asocijuotosios įmonės nuostolių dalį, jeigu ji yra didesnė už investicijos balansinę vertę;

61.6. įsigytų akcijų, suteikiančių balsavimo teisę, skaičių ir įsigijimo savikainą, jei ataskaitiniais ir praeitais ataskaitiniais metais buvo įsigyta teisė daryti lemiamą poveikį.

62. Apie verslo įsigijimus atskleidžiama:

62.1. Jei ataskaitiniais metais buvo įsigytas verslas, jo pobūdis, įsigijimo savikaina.

62.2. Jei nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki ataskaitinių finansinių metų finansinių ataskaitų sudarymo datos buvo įsigytas verslas, jo pobūdis, įsigijimo savikaina.

62.3. Informacija, leidžianti finansinių ataskaitų informacijos vartotojams įvertinti per ataskaitinius finansinius metus verslo įsigijimų, įvykdytų per ataskaitinius arba ankstesnius finansinius metus, koregavimo poveikį įmonės finansinei būklei ir veiklos rezultatams.

62.4. Įsigyjant kitos bendro pavaldumo įmonės verslą ar jo dalį taikytas verslo jungimo apskaitos metodas.

63. Apie finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus atskleidžiama:

63.1. Parduoti laikomo finansinio turto ir su rinkos kainomis susijusių finansinių įsipareigojimų:

63.1.1. kiekvienos grupės tikroji vertė, pelnas ir nuostoliai dėl tikrosios vertės pasikeitimo;

63.1.2. tikrosios vertės nustatymo metodas ir reikšmingos prielaidos, jei tikroji vertė nustatoma ne pagal aktyviojoje vertybinių popierių rinkoje skelbiamą kainą;

63.1.3. priežastys, dėl kurių kokio nors konkretaus parduoti laikomo finansinio turto ir su rinkos kainomis susijusių finansinių įsipareigojimų tikroji vertė nebuvo nustatyta ir tokio finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo sumą.

63.2. Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir kitų finansinių įsipareigojimų, išskyrus su rinkos kainomis susijusius finansinius įsipareigojimus:

63.2.1. kiekvienos grupės sudėtis pagal išpirkimo terminus, nurodant amortizuotos savikainos vertę ir jos pokytį per ataskaitinį laikotarpį;

63.2.2. reikšminga užsienio valiutos kurso rizika, jei finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai yra įvertinti užsienio valiuta.

63.3. Suteiktų paskolų ir gautinų sumų:

63.3.1. sudėtis pagal grąžinimo laikotarpį, nurodant amortizuotos savikainos vertę, jos pokytį per ataskaitinį laikotarpį ir abejotinas skolas;

63.3.2. reikšminga užsienio valiutos kurso rizika, jei paskolos suteiktos ar sumos gautinos užsienio valiuta.

63.4. Reikšmingi finansinio turto grąžinimą ar finansinių įsipareigojimų sumokėjimą užtikrinantys užstatai ir garantijos ar laidavimai, atskirai nurodant valstybės garantijas ir (arba) garantijas įmonės turtu.

63.5. Finansinio turto nuvertėjimo sąnaudų suma pelno (nuostolių) ataskaitoje, jei turtas nuvertėjo.

63.6. Finansinio turto nuvertėjimo sumažinimo suma, jei pasikeitus aplinkybėms, ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintas turto nuvertėjimas buvo sumažintas.

63.7. Pinigų, kurių naudojimas apribotas ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui, suma.

63.8. Pinigų ekvivalentų vertė ir apibūdinimas.

64. Apie išvestines finansines priemones atskleidžiama:

64.1. Trumpas išvestinės finansinės priemonės ar jų grupės aprašymas papildomai nurodant reikšmingas sąlygas, kurios gali paveikti būsimų ataskaitinių laikotarpių pinigų srautų dydį.

64.2. Išvestinės finansinės priemonės ar jų grupės tikroji vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį.

64.3. Išvestinės finansinės priemonės įvertinimo būdai ir prielaidos, nulėmusios jų pasirinkimą, jei tikroji vertė negalėjo būti patikimai nustatyta. Taip pat nurodomos priežastys, dėl kurių tikroji vertė nenustatoma.

65. Apie apsidraudimo priemones atskleidžiama:

65.1. Trumpas kiekvieno reikšmingo apdrausto objekto finansinės rizikos valdymo tikslų ir politikos aprašymas.

65.2. Apsidraudimo priemonių aprašymas.

65.3. Apdraustų objektų aprašymas ir jų tikroji vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

65.4. Rizikos rūšys, nuo kurių yra apsidrausta.

65.5. Apsidraudimo priemonių, naudojamų planuojamiems sandoriams apdrausti:

65.5.1. planuojamų sandorių įvykdymo laikotarpiai;

65.5.2. apdraustų sandorių, kurių nesitikima vykdyti, aprašymas.

65.6. Apsidraudimo priemonių, naudojamų apsidrausti nuo pinigų srautų ir grynosios investicijos į užsienio įmonę valiutos kurso pokyčio:

- 65.6.1. suma, kuri buvo įtraukta į pelno (nuostolių) ataskaitą;
- 65.6.2. suma, kuri buvo įtraukta į perkainojimo rezervą (rezultatus).
- 66. Apie atsargas atskleidžiama:
 - 66.1. Nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės suma.
 - 66.2. Atsargų vertė, pripažinta pardavimo savikainos sąnaudomis.
 - 66.3. Bet kurio nukainojimo sumažinimo suma, aplinkybės ar įvykiai, dėl kurių buvo sumažintas atsargų nukainojimas.
 - 66.4. Įkeistų atsargų balansinė vertė.
 - 66.5. Atsargos, esančios pas trečiuosius asmenis.
- 67. Apie biologinį turtą atskleidžiama:
 - 67.1. Įmonės biologinio turto grupės, sudarytos atsižvelgiant į šio turto paskirtį ir numatomą naudojimo trukmę.
 - 67.2. Įkeisto biologinio turto ir turto, kurio naudojimo teisė yra ribota, balansinė vertė.
- 68. Įmonės, kurių apskaitos politikoje numatyta biologinį turtą vertinti tikrąja verte atėmus pardavimo vietos išlaidas, aiškinamajame rašte atskleidžia:
 - 68.1. Dėl biologinio turto tikrosios vertės, atėmus pardavimo vietos išlaidas, pokyčio pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintą pelną ir nuostolius.
 - 68.2. Informaciją apie biologinio turto grupių tikrosios vertės pokyčius per ataskaitinį laikotarpį:
 - 68.2.1. balansinę vertę laikotarpio pradžioje;
 - 68.2.2. padidėjimą dėl augalų ar gyvūnų atsiradimo;
 - 68.2.3. padidėjimą nupirkus;
 - 68.2.4. sumažėjimą pardavus;
 - 68.2.5. sumažėjimą pagaminus produkciją;
 - 68.2.6. kitus pokyčius;
 - 68.2.7. balansinę vertę laikotarpio pabaigoje.
- 69. Įmonės, kurių apskaitos politikoje numatyta biologinį turtą vertinti įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, aiškinamajame rašte atskleidžia informaciją apie biologinio turto grupių įsigijimo (pasigaminimo) savikainos pokyčius per ataskaitinį laikotarpį:
 - 69.1. balansinę vertę laikotarpio pradžioje;
 - 69.2. padidėjimą dėl augalų ar gyvūnų atsiradimo;
 - 69.3. padidėjimą nupirkus;
 - 69.4. padidėjimą dėl prieaugio;
 - 69.5. sumažėjimą pardavus;
 - 69.6. sumažėjimą pagaminus produkciją;
 - 69.7. kitus pokyčius;
 - 69.8. balansinę vertę laikotarpio pabaigoje.
- 70. Apie įstatinį kapitalą akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės pateikia šiuos duomenis:
 - 70.1. Įstatinio kapitalo sudėtį, nurodo visas akcijų klases ir kiekvienos klasės:
 - 70.1.1. akcijų skaičių;
 - 70.1.2. akcijų nominaliąją vertę;
 - 70.1.3. jeigu ataskaitiniais metais buvo išleista nauja akcijų emisija, akcijų emisijos kainą, išlaidų, kurios tiesiogiai priskirtos naujai akcijų emisijai, sumą ir pobūdį;
 - 70.1.4. išleistų ir apmokėtų akcijų skaičių;
 - 70.1.5. išleistų ir neapmokėtų akcijų skaičių;
 - 70.1.6. akcijų suteikiamas teises ir (ar) apribojimus;
 - 70.1.7. savų akcijų skaičių;
 - 70.1.8. anuliuotų akcijų skaičių ir (ar) nominalios vertės sumažinimo sumą, jeigu ataskaitiniais metais buvo sumažintas bendrovės įstatinis kapitalas.
 - 70.2. Pagal privilegijuotąsias akcijas su kaupiamuoju dividendu apskaičiuotus dividendus, kuriems išmokėti nepakanka dividendams skirtos pelno dalies.

70.3. Informaciją apie bendrovės sprendimą padidinti (sumažinti) įstatinį kapitalą, jei akcininkų sprendimas padidinti (sumažinti) įstatinį kapitalą jau priimtas, bet pakeisti įstatai dar neįregistruoti.

71. Apie valstybės ar savivaldybės įmonės kapitalą atskleidžiama įmonės savininko kapitalo ir (ar) turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo pokyčiai, jei tokių buvo per ataskaitinį laikotarpį, ir šių pokyčių priežastys.

71¹. Centralizuotai valstybės turtą valdanti įmonė atskleidžia:

71¹.1. Turto, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir perduotas įmonei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise (toliau – centralizuotai valdomas valstybės turtas), pobūdį ir balansinę vertę.

71¹.2. Kiekvienos perduoti skirto centralizuotai valdomo valstybės turto grupės balansinę vertę.

71¹.3. Centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkančio kapitalo pokyčius, jei tokių buvo per ataskaitinį laikotarpį, ir šių pokyčių priežastis.

71¹.4. Finansinių įsipareigojimų, susijusių su patikėjimo teise valdomu ir perduoti skirtu valstybės turtu, vertę.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-28](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13265

72. Apie žemės ūkio ar kooperatinės bendrovės pagrindinį kapitalą atskleidžiama gražintinių pajinių įnašų vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

73. Apie tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos savininkų įnašus atskleidžiama bendrijos veiklos sutartyje nurodyta bendra dalyvių įnašų vertė, gautinų ir (ar) gražintinių įnašų vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

74. Visų įmonių aiškinamajame rašte turi būti pateikiama kiekvieno rezervo sudarymo tikslas, pobūdis ir naudojimo apribojimai.

75. Jeigu įmonės veiklą reglamentuojantys įstatymai ar įmonės įstatai ir kiti steigimo dokumentai nustato įmonės valdymo organo prievolę rengti pelno (nuostolių) paskirstymo projektą, aiškinamajame rašte turi būti pateikiamas siūlomas pelno (nuostolių) paskirstymo projektas.

76. Apie dotacijas ir subsidijas (toliau – dotacijos) atskleidžiama:

76.1. Gautų ir gautinų dotacijų pobūdis, rūšys.

76.2. Gautinų, gautų, panaudotų, gražintinių ir gražintų dotacijų sumos.

76.3. Neapibrėžtumų ir įsipareigojimų, susijusių su dotacijomis, apibūdinimas ir galimas poveikis įmonės finansinei būklei.

76.4. Informacija apie dotacija nepripažintą valstybės paramą, kurios tikslios sumos negalima nustatyti arba atskirti nuo pagrindinės įmonės veiklos.

77. Apie ilgalaikį atlygį darbuotojams pagal apibrėžtų įmokų ir išmokų planus atskleidžiama:

77.1. Pagal apibrėžtų įmokų planus sąnaudomis pripažinta suma.

77.2. Pagal apibrėžtų išmokų planus:

77.2.1. apibrėžtų išmokų plano turto tikroji vertė;

77.2.2. įsipareigojimo, garantuojančio apibrėžtų išmokų plano atlygį, dabartinė vertė;

77.2.3. suma, parodyta pelno (nuostolių) ataskaitoje.

78. Apie pajamas atskleidžiama:

78.1. prekių ar paslaugų mainų pajamų sumos;

78.2. paslaugų ir prekių pardavimo pajamų rūšys ir sumos;

78.3. finansinės ir investicinės veiklos pajamų rūšys ir sumos;

78.4. kitos reikšmingos pajamos.

79. Apie sąnaudas atskleidžiama:

79.1. Personalo darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir su pensijų įmokomis susijusios sąnaudos.

79.2. Su audito įmonių teikiamomis paslaugomis susijusios sąnaudos:

- 79.2.1. finansinių ataskaitų audito;
- 79.2.2. užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų;
- 79.2.3. konsultacijų mokesčių klausimais;
- 79.2.4. kitų paslaugų.

79.3. Kitos reikšmingos sąnaudų sumos.

80. Apie užsienio valiutų kursų pokyčius atskleidžiama dėl valiutų kursų pokyčio per ataskaitinį laikotarpį pripažinta pajamų ir sąnaudų suma.

81. Apie statybos ir kitas ilgalaikes sutartis atskleidžiama:

81.1. Statybos ir kitų ilgalaikių sutarčių darbų įvykdymo lygiui nustatyti taikomi būdai.

81.2. Iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos sukaupta nebaigtų vykdyti sutarčių išlaidų ir pelno (nuostolių) suma.

81.3. Gautų avansų suma.

81.4. Atidėto (sulaikyto) mokėjimo suma.

81.5. Iš užsakovų gautinos sumos už sutartyje numatytus darbus.

81.6. Užsakovams mokėtinos sumos.

82. Apie pelno mokesčių atskleidžiama:

82.1. Reikšmingi pelno mokesčio sąnaudų ar pajamų komponentai:

82.1.1. ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos;

82.1.2. visi praėjusių ataskaitinių laikotarpių pelno mokesčio taisymai, apskaitoje parodyti einamąjį ataskaitinį laikotarpį;

82.1.3. atidėtojo mokesčio sąnaudų ar pajamų suma, susijusi su laikinųjų skirtumų atsiradimu ir išnykimu, paaiškinant reikšmingas sumas;

82.1.4. atidėtojo mokesčio sąnaudų ar pajamų suma, susijusi su pelno mokesčio tarifų ar Pelno mokesčio įstatymo pakeitimais, nurodant reikšmingas sumas;

82.1.5. nauda, atsirandanti dėl anksčiau nepripažintų praėjusio ataskaitinio laikotarpio mokesčių nuostolių ar laikinųjų skirtumų, kuriais mažinamos ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos;

82.1.6. atidėtojo mokesčio sąnaudos ar pajamos, atsirandančios dėl atidėtojo mokesčio turto vertės koregavimo;

82.1.7. pelno mokesčio sąnaudų ar pajamų suma, susijusi su apskaitos politikos pakeitimais ir esminėmis klaidomis, kurie buvo taisomi perspektyviai.

82.2. Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio ir atidėtojo mokesčio suma, susijusi su operacijomis, kurios registruojamos nuosavo kapitalo sąskaitose.

82.3. Įskaitomųjų laikinųjų skirtumų ir nepanaudotų mokesčių nuostolių, kurių atidėtojo mokesčio turtas nebuvo apskaičiuotas, suma ir termino pabaiga.

82.4. Pelno mokesčio tarifai ir reikšmingas pelno mokesčio tarifų pakeitimų poveikis ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiui ir atidėtajam mokesčiui.

83. Apie atidėjinius, neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir turtą atskleidžiama:

83.1. Kiekvieno reikšmingo atidėjinio:

83.1.1. balansinė vertė finansinių metų pradžioje, per metus sudarytų atidėjinių ir dėl kitokių priežasčių padidėjusios sumos, per metus panaudotos ar kitaip nurašytos sumos;

83.1.2. trumpas apibūdinimas, numatomas įsipareigojimo įvykdymo laikas.

83.2. Trumpas kiekvieno reikšmingo neapibrėžtojo įsipareigojimo apibūdinimas ir galimas poveikis įmonės finansinei būklei.

83.3. Trumpas kiekvieno reikšmingo neapibrėžtojo turto apibūdinimas ir galimas poveikis įmonės finansinei būklei.

84. Trumpai apibūdinami pobalansiniai įvykiai, kurių neatskleidimas gali turėti reikšmingos įtakos įmonės finansinių ataskaitų informacijos vartotojų galimybei priimti teisingus sprendimus.

85. Apie jungtinę veiklą partneris atskleidžia:

85.1. informaciją apie jungtinės veiklos sutarčių objektus;

85.2. kiekvienos pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamos bendrosios įmonės

valdomą dalį, ataskaitinio laikotarpio grynąjį pelną (nuostolius) ir nuosavo kapitalo dydį;

85.3. su bendrąja ekonomine veikla pagal jungtinės veiklos sutartį susijusio ilgalaikio ir trumpalaikio turto, po vienu metų mokėtinų sumų ir ilgalaikių įsipareigojimų, per vienus metus mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų dalis;

85.4. su pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojama bendrąja įmone susijusius nuostolius, jei jie yra užregistruoti nebalansinėse sąskaitose;

85.5. neapibrėžtųjų įsipareigojimų, susijusių su investicijomis į jungtinės veiklos sutarties objektus, sumas ir pobūdį;

85.6. kitus reikšmingus faktus, susijusius su jungtinės veiklos sutarties objektais.

86. Apie koncesijos sutartis atskleidžiama:

86.1. Apie kiekvieną koncesijos sutartį ar apie koncesijos ar panašaus pobūdžio sutarčių grupę:

86.1.1. šių sutarčių pobūdis;

86.1.2. svarbios sutarčių sąlygos, nuo kurių gali priklausyti būsimųjų pinigų srautų dydis, jų gavimo laikas ir tikimybė;

86.1.3. teisė naudoti sutartyse nurodytą turtą ir šios teisės turėjimo laikotarpis;

86.1.4. įsipareigojimai teikti paslaugas ar teisė naudotis tokiais paslaugomis, nurodant paslaugų teikimo ar naudojimosi jomis laikotarpį;

86.1.5. įsipareigojimai įsigyti ar statyti nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrenginius, nurodant įsipareigojimų vertę, jų vykdymo laikotarpį ir atidėjinius, jeigu jų yra sudaryta;

86.1.6. įsipareigojimai sutarties galiojimo pabaigoje perduoti ar priimti nurodytą turtą, nurodant tokio turto vertę;

86.1.7. galimybė pratęsti ar nutraukti sutartį;

86.1.8. kitokios teisės ir įsipareigojimai;

86.1.9. pajamos ir sąnaudos, susijusios su sutarčių vykdymu;

86.1.10. per ataskaitinį laikotarpį padaryti sutarčių pakeitimai.

86.2. Pagal šias sutartis pripažinto finansinio ir nematerialiojo turto vertė.

86.3. Informacija apie su šiomis sutartimis susijusias sudarytas papildomas sutartis.

86.4. Kita reikšminga informacija.

87. Taip pat paaiškinamos įmonės balanso, pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų kitos sumos, kurios gali turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams:

87.1. Sukauptų pajamų ar ateinančio laikotarpio sąnaudų sumos, jeigu jos yra reikšmingos.

87.2. Sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų sumos, jeigu jos yra reikšmingos.

87.3. Sudarant pinigų srautų ataskaitą, reikšmingos nepiniginių straipsnių sumos, pavyzdžiui, investicinių ir finansinių sandorių, nesusijusių su pinigų įplaukomis ar išmokomis per ataskaitinius finansinius metus, sumos.

87.4. Pagautės ir netekimų pobūdis ir jų sumos, išskyrus tą atvejį, kai vertinant įmonės veiklos rezultatus, tos sumos yra nereikšmingos.

88. Apie susijusius asmenis atskleidžiama tokia informacija, kuri nebuvo atskleista kitose aiškinamojo rašto pastabose. Jeigu informacija jau buvo atskleista, pateikiama tik nuoroda į tos pastabos numerį. Apie susijusius asmenis aiškinamojo rašto pastabose turi būti atskleista tokia informacija:

88.1. Kiekvienos dukterinės ir asocijuotosios įmonės pavadinimas, veiklos pobūdis, valdoma dalis, ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai) ir nuosavo kapitalo dydis.

88.2. Kiekvienos pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamos bendrosios įmonės pavadinimas, veiklos pobūdis, valdoma dalis.

88.3. Patronuojančios įmonės ar įmonių, galinčių daryti įmonei reikšmingą poveikį, pavadinimai, veiklos pobūdis, valdoma dalis. Jeigu įmonei lemiamą ar reikšmingą poveikį daro vienas ar keli fiziniai asmenys, nurodomas šis faktas ir fizinių asmenų valdoma dalis.

88.4. Įmonės vadovų, tai yra įmonės administracijos vadovo, valdybos, stebėtojų tarybos narių, kitų asmenų, turinčių teisę planuoti ir kontroliuoti įmonės veiklą, jai vadovauti ir (ar) atsakyti už galutinius sprendimus, kiekvienos grupės:

88.4.1. asmenų skaičius;

88.4.2. per ataskaitinį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį šiems asmenims išmokėtų avansų ir suteiktų paskolų suma, palūkanų normos, pagrindinės paskolų sąlygos ir sugrąžinta suma;

88.4.3. prisiimtų įsipareigojimų sumokėti atlygį pagal apibrėžtus išmokų planus suma;

88.4.4. suteiktų garantijų neapibrėžtųjų įsipareigojimų suma.

88.5. Susijusiems fiziniams asmenims, išskyrus įmonės vadovus, per ataskaitinį laikotarpį išmokėtos sumos pagal jų pobūdį:

88.5.1. susijusios su darbo santykiais, iš jų pagrindinis darbo užmokestis, išeitinės kompensacijos, premijos ir kitoks atlygis;

88.5.2. išmokos akcijomis;

88.5.3. neatlygintinai perduoto turto arba suteiktų paslaugų vertė;

88.5.4. kitos reikšmingos sumos.

88.6. Duomenys apie sandorius su susijusiais asmenimis, išskyrus įmonės vadovus, apibendrinti pagal susijusių asmenų (patronuojanti įmonė, reikšmingą balsų skaičių turintys akcininkai, įmonės, kurios bendrai kontroliuoja finansines ataskaitas teikiančią įmonę, dukterinės įmonės, asocijuotosios įmonės, pagal jungtinės veiklos sutartis kontroliuojamos bendrosios įmonės, kiti susiję asmenys) grupes:

88.6.1. ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių sandorių sumos;

88.6.2. skolos suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir atsiskaitymo sąlygos;

88.6.3. per ataskaitinį laikotarpį pripažinta abejotinų skolų suma;

88.6.4. suteiktos garantijos ir laidavimai;

88.6.5. kita reikšminga informacija, kuri paaiškintų galimą tokių sandorių poveikį įmonės finansinei būklei.

88.7. Duomenys apie kiekvieną reikšmingą sandorį, sudarytą su susijusiais asmenimis kitokiomis negu rinkos sąlygomis.

89. Aiškinamojo rašto pastabose pateikiama kita reikšminga informacija, kuri atskleidžia įmonės veiklos pobūdį, finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, tačiau nebuvo pateikta kitose finansinėse ataskaitose.

VII. ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS, ATSKYRIMAS IR PERTVARKYMAS

90. Kai įstatymų nustatyta tvarka įmonė reorganizuojama jungimo būdu, ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte ar sutrumpintame aiškinamajame rašte turi būti atskleidžiama tokia informacija:

90.1. Reorganizuotų įmonių pavadinimai ir veikla.

90.2. Po reorganizavimo atsiradusios įmonės veiklos pradžia.

90.3. Atidėjiniai, sudaryti įmonės veiklai sumažinti ar nutraukti.

90.4. Informacija, leidžianti finansinių ataskaitų vartotojams įvertinti per ataskaitinius finansinius metus atlikto įmonių reorganizavimo pobūdį.

90.5. Bendro pavaldumo įmonių reorganizavimui taikytas apskaitos metodas.

91. Įstatymų nustatyta tvarka įmonė gali būti reorganizuojama skaidymo būdu, kai pagal įmonės nustatytas reorganizavimo sąlygas išdalijama kitoms įmonėms ar padalijama į steigiamas naujas įmones. Įstatymų nustatyta tvarka gali būti atskiriama įmonės dalis ir šios dalies turto ir įsipareigojimų pagrindu įsteigiama viena ar kelios įmonės. Visais šiais atvejais įsteigtos naujos įmonės aiškinamajame rašte ar sutrumpintame aiškinamajame rašte pirmais ir antrais finansiniais metais turi būti atskleidžiama:

91.1. Taikytas skaidymo būdas (išdalijimas, padalijimas, atskyrimas), suskaidytos įmonės pavadinimas ir jos veiklos sritis.

- 91.2. Suformuoto nuosavo kapitalo dydis ir sudėtis.
- 91.3. Įmonės gauto turto ir įsipareigojimų registravimo apskaitoje būdas.
- 91.4. Įmonės gauto turto ir įsipareigojimų sudėtis ir apskaitoje užregistruota jų vertė.
92. Po išdalijimo tęsiančios veiklą įmonės aiškinamajame rašte ar sutrumpintame aiškinamajame rašte pirmais ir antrais finansiniais metais turi būti atskleidžiama:
- 92.1. Nuosavo kapitalo dydžio ir sudėties pokytis dėl išdalijimo.
- 92.2. Įmonės gauto turto ir įsipareigojimų registravimo apskaitoje būdas.
- 92.3. Įmonės gauto turto ir įsipareigojimų sudėtis, apskaitoje užregistruota gauto turto ir įsipareigojimų vertė.
93. Po įmonės dalies atskyrimo veiklą tęsiančios įmonės aiškinamajame rašte ar sutrumpintame aiškinamajame rašte pirmais ir antrais finansiniais metais turi būti atskleidžiama:
- 93.1. Po įmonės dalies atskyrimo veikiančios naujos įmonės pavadinimas, jos veiklos sritis.
- 93.2. Nuosavo kapitalo dydžio ir sudėties pokytis dėl įmonės dalies atskyrimo.
- 93.3. Įmonės perduoto turto ir įsipareigojimų sudėtis, apskaitoje užregistruota perduoto turto ir įsipareigojimų vertė.
94. Skaidomos įmonės, kai jos skaidymas finansinių metų pabaigoje dar nebaigtas, aiškinamajame rašte ar sutrumpintame aiškinamajame rašte pateikiama tokia informacija:
- 94.1. Sprendimo skaidyti įmonę aplinkybės ir jo priėmimo data.
- 94.2. Skaidymo būdas (išdalijimas, padalijimas, atskyrimas).
- 94.3. Po skaidymo pasibaigiančios įmonės ir veiksiančių įmonių pavadinimai, veiklos sritys.
- 94.4. Po skaidymo veiksiančių įmonių nuosavo kapitalo dydis ir sudėtis.
- 94.5. Numatoma data, kada po skaidymo pasibaigiančios įmonės akcininkams, nariams ar kitiems juridinio asmens dalyviams suteikiama teisė į įmonės, kuri veiks po skaidymo, pelną ir visos su šia teise susijusios sąlygos.
- 94.6. Numatoma data, kada po skaidymo pasibaigiančios įmonės turtas ir įsipareigojimai perduodami po skaidymo veiksiančiai įmonei ir kada sandoriai įtraukiami į šios įmonės apskaitą.
95. Kai įstatymų nustatyta tvarka įmonė pertvarkoma į kitos teisinės formos įmonę, sudarydama pirmąsias po pertvarkymo metines finansines ataskaitas, ji aiškinamojo rašto ar sutrumpinto aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje turi nurodyti sprendimo pertvarkyti įmonę priėmimo datą, aplinkybes ir naujos teisinės formos įmonės įstatų ar kitų steigimo dokumentų įregistravimo Juridinių asmenų registre datą.
96. Sudarant pirmąsias metines finansines ataskaitas, pateikiama detali informacija apie apskaitos politikos pakeitimą po įmonės pertvarkymo į kitos teisinės formos įmonę.
97. Sudarant pirmąsias po pertvarkymo metines finansines ataskaitas, pateikiama kita detali įmonės pertvarkymo informacija, pavyzdžiui:
- 97.1. turto vertinimo diena ir ataskaitos pateikimo data, vertinimo rezultatai ir turto vertės koregavimo įtaka finansinių atskaitų duomenims;
- 97.2. pertvarkymo balansas pagal turto vertinimo dienos duomenis ir laikotarpio nuo ataskaitinių finansinių metų pradžios iki turto vertinimo dienos pelno (nuostolių) ataskaita;
- 97.3. kita su įmonės pertvarkymu susijusi reikšminga informacija, turėjusi įtakos įmonės veiklai ir nuosavo kapitalo pokyčiui.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

98. Šis standartas taikomas sudarant 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Standartas gali būti taikomas ir sudarant ankstesnių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Pakeitimai:

1.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-28](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13265

Dėl audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2012 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. VAS-24 „Dėl 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ tvirtinimo“ pakeitimo